

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$5.00 | Za Cle'd. po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 5c

Vsa pisma, dopis in denar na se pošlja na "Clevelandsko Ameriko".
1118 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 100

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 135. Mon. Nov. 19th 1917.

Slovenci in Jugoslovanska ideja

Ako vprašamo zgodovino minulih stoletij vidimo, da smo iz vseh Jugoslovjanov bili najbolj goreči zagovorniki jugoslovanskega edinstva najbrže ravno mi Slovenci. Prve ideje o tej zajednici vidimo že pri očetu slovenske kulture, Primož Trubarju (1586), pri zgodovinarju Valvazorju (1693) itd.

Odkod sta vzel tako misel imenovanova dva moža, ki ju moremo šteti med svoje prve izobražence? Ali je bilo to ideja ali pa sta črpala te ideje iz ljudske misli, iz one sile, ki napravila navdu pot do njeve sreče in nesreče?

Odgovor ni težak. Poglejmo samo na vrsto slovenskih uporov proti nemškim graščakom in na naše več kot tristotletne boje s Turki. Slovenca je gnala na eni strani njegova narodna nesreča, na drugi strani misel in upanje na lepošo narodno prihodnost k temu svoemu sosedu ki je bil njegove krvi in edini iz vseh sosedov, ki je čutil s Slovencem eno. To so bili Hrvati. Tekom celih stoletij smo se borili z njimi ramo ob ramu proti napadom Turkov, to proti motranemu svojemu svetu, namemu sovražniku, nemškemu in madžarskemu plemstvu za narodno svobodo. Ni bilo nobene druge pogodbne med nami, kot skupna usoda in to pogodbo je zapečatila skoro leta 1574 so hodili na skrivnem tajni odposlanci slovenskih kmetov po vsem Hrvaškem in klicali hrvaški narod k zvezji s Slovenci. Hrvatski kmetje so res poslali tedaj na pomoč Slovencem 40.000 mōž. V času tega največjega slovensko-hrvaškega upora pod kmetskim cesarjem Matijo Gubcem je bil formuliran tudi prvi Jugoslovanski program, ki je zahteval med drugim popolno motranjo samostojnosti in sedež skupne vlade v Zagrebu.

V teh časih moramo iskati vir slovensko hrvaškemu edinstvu, iz katerega se je razvila kasnejša jugoslovanska ideja. Ko smo leta 1809 bili osvojeni Slovenci od avstrijske vlade, in smo dobili svoj kraljestvo Ilirija, h kateri je bilo pridruženo tudi hrvaško in dalmatinsko Primorje, je bilo to staro narodno ali ljudsko edinstvo svoji prvi državljanski izraz. Slovenci in Hrvatje smo imeli svoje kraljestvo, sicer le v kratki dobi starih let, ali sledi, ki jih je ostavila v našem narodu Napoleona Ilirija, ki ni mogla avstrijska vlada nikoli več izbrisati. Razvoj je šel svojo pot vzdolj vsem puščam in topovem cesarske naše māče.

Kot živi spomin na našo zalednico pod protektoratom Francije je bilo to naše gibanje, h kateremu so se začeli v tem času približevati tudi srbski krogi, imenovanje "ilirsko gibanje." Podobno kakor je dal kasnejši češkoslovenski ideji danoval vsebinsko slovaški pesnik Kollar s svojo silovito pesmijo Hčere Slavije, ki je začimela leta 1863 po vsej Evropi, je dal temu ilirskemu dvizjenju pesniško vsebinsko naš Valentín Bodnik v oddi Ilirija Oživljena, ki je obenem najlepša iz vseh njegovih pesmi.

Hrvat Ljudevit Gaj in štajerski Slovenec Stanko Vraz sta bila najbolj vidna predstava

kongresa ne bo dalo ničesar premeniti, so prenesli vse gibanje na izključno kulturno polje. Tako smo začeli mi razvijati vsak svojo kulturo. Pri tem so seveda posamezniki začeli do skrajne pretiranosti, kar se je posebno škodljivo pokazalo v političnem napravljenju. V tej dobi so vzraste ideje o takozvani Veliki Hrvatski, Veliki Bulgariji in Veliki Srbiji: vsaka se je hotela razširiti na škodo drugih. Edino Slovenci nismo nikoli prejavljali narodne nestrnosti in zato tušči nismo imeli nikdar nobenih prepirov ne s Hrvatimi, ne s Srbimi, ne z Bulgari.

Ta tudi na drugih poljih lahko rečemo, da smo bili najbolj zmersi jugoslovanski element in ta naša skromnost nam je objednem omogočila, da smo obrnili v resnicu vse svoje najbolje sposobnosti edino k usišjanju svoje narodne moči. Tako je tudi razumeti, da smo se vgnili v kratki dobi na najvišjo stopnjo civilizacije in kulturne med vsemi Jugoslovani. Dejstvo, da je med nami takih ljudi, ki umejo pisati in brati trikrat toliko kot met Hrvati in štirikrat toliko kot med Srbji iz kraljevine, govorite že samo po sebi. V tem pogledu stoji pred nami iz vseh Slovencev, da so podkupljeni od ruske vlade.

Ti ljudje so bili tako navdušeni s svojih idej, da so se celo načeli, da merajo sestavo naših jezikov, ki bi bil izobražence? Ali je bilo to ideja ali pa sta črpala te ideje iz ljudske misli, iz one sile, ki napravila navdu pot do njeve sreče in nesreče?

Odgovor ni težak. Poglejmo samo na vrsto slovenskih uporov proti nemškim graščakom in na naše več kot tristotletne boje s Turki. Slovenca je gnala na eni strani njegova narodna nesreča, na drugi strani misel in upanje na lepošo narodno prihodnost k temu svoemu sosedu ki je bil njegove krvi in edini iz vseh sosedov, ki je čutil s Slovencem eno. To so bili Hrvati. Tekom celih stoletij smo se borili z njimi ramo ob ramu proti napadom Turkov, to proti motranemu svojemu svetu, namemu sovražniku, nemškemu in madžarskemu plemstvu za narodno svobodo. Ni bilo nobene druge pogodbne med nami, kot skupna usoda in to pogodbo je zapečatila skoro leta 1574 so hodili na skrivnem tajni odposlanci slovenskih kmetov po vsem Hrvaškem in klicali hrvaški narod k zvezji s Slovenci. Hrvatski kmetje so res poslali tedaj na pomoč Slovencem 40.000 mōž. V času tega največjega slovensko-hrvaškega upora pod kmetskim cesarjem Matijo Gubcem je bil formuliran tudi prvi Jugoslovanski program, ki je zahteval med drugim popolno motranjo samostojnosti in sedež skupne vlade v Zagrebu.

V sred 70-ih let, ko se je pripravljala velika vstaja med jugoslovanskim prebivalstvom v tedanji Turčiji, je bilo jugoslovansko gibanje in med nami Slovenci novo hrano. Tedaj so prelagana pot na jugoslovansko edinstvo poprej, dokler mi sami nismo zednjeni? Slovenec se more prisoeđenit k Hrvatom in Srbom le kot polna skupina. Ta narodna borba se je izraževala na kulturnem polju v borbi za edinstvo slovenskega jezika, kajti tedaj smo pisali Slovenci v treh narečjih, na političnem polju pa v zahtevi Zedinjene Slovenije, t. j. zedinjenje vseh Slovencev v Avstriji, Ogrski in Italiji v eno narodno, politično in kulturno skupino. Peter Kozner, ki je narusal leta 1854 prvo karto "Slovenije" je bil postavljen pred vojno sodišče zaradi obdolžitve zločina vlevidjiva!

Gotovo je ta ocena za naslavnika ali to priznanje nalaže obenem na nas tudi nove dolnosti. Mi bi grešili proti vsej preteklosti, oskrnili bi dobro mnenje, k je imajo drugi o nas, razočarali bi vse one, ki nam pripisujejo tako velik pomen in tako visoko važnost v uresničenju jugoslovanskega edinstva, ako bi cestopili od te svoje svete poti v sedanjem težkem času, ko se nahaja to Jugoslovanstvo v življenski nevarnosti. Sedanja vojna mora služiti za merilo vse naše telesne, duhovne in travstvene sile. Naj današnji dnevi pokažejo bodičin slovenskim zgodovinarjem da je stal Slovenec trdno kot skalnat varuh na braniku te ideje, pa naj se prikaže sovražnik temu našemu staremu in svetemu idealu od keder hoče. Počakajmo in dokazimo vsemu svetu, da dokler je Slovenec na svoju, toliko časa na najde v njem jugoslovanska ideja samoumo neomahljivega boritelja ampak tudi svojega največjega zaščitnika.

Slovenci smo to pravzaprav deloma že dokazali in velika slovena malo Bolgarija ali na drugi strani je vzel Ercegovina — Avstrija. Makedonija pa je ostala še nadalje pod tujim jarmom.

V političnem oziru ni žela jugoslovanska ideja nobenega uspeha, a Srbji so bili postavljeni celo v hujši položaj, kajti Avstrija je postala za njih in torej tudi za ostale Jugoslovane — opasnejši vrag kakor Turčija, ki katere bi bilo odvojati Bosno veliko lažje.

Pot, ki sta jo pokazala Jugoslovani, kakov njih zgodina preteklih dni, tako i pogled v njih bodočnost, je bila načrtna pot in zato je šla na staro smeri naprej. Ker so vso občutili, da se nekaj dešte na karti berlinskega

zaveznikov, kakor smo mi premeniti, so prenesli vse gibanje na izključno kulturno polje. Tako smo začeli mi razvijati vsak svojo kulturo. Pri tem so seveda posamezniki začeli do skrajne pretiranosti, kar se je posebno škodljivo pokazalo v političnem napravljenju. V tej dobi so vzraste ideje o takozvani Veliki Hrvatski, Veliki Bulgariji in Veliki Srbiji: vsaka se je hotela razširiti na škodo drugih. Edino Slovenci nismo nikoli prejavljali narodne nestrnosti in zato tušči nismo imeli nikdar nobenih prepirov ne s Hrvatimi, ne s Srbimi, ne z Bulgari.

Nad Srbijo se je ponovila tudi načrtna gibanje v njenem življenju drama Kosovega polja, ali to pot je postalo njen Kosovo v pravem pomenu besede obenem tudi slovensko in hrvatsko Kosovo.

Nad Srbijo se je ponovila tudi načrtna gibanje v njenem življenju drama Kosovega polja, ali to pot je postalo njen Kosovo v pravem pomenu besede obenem tudi slovensko in hrvatsko Kosovo. Prijetja se spoza v nesreči in s ponosom lahko rečemo Slovenci, da mi nismo v tem velikem trenotku nikogar razočarali. Ko je zadela Srbija največja katastrofa — Slovenci nismo bili zadni, ki smo ji hiheli na pomoč. Bili smo pripravljeni žrtvovati za svoje stare ideje več, kot je bilo od nas mogoče pričakovati v daturu med vsemi Jugoslovani.

Slovenci smo izpolnili s tem toliko svojo dolžnost, počakali smo, da smo bili najbolj zmersi jugoslovanski element in ta naša skromnost nam je objednem omogočila, da smo obrnili v resnicu vse svoje najbolje sposobnosti edino k usišjanju svoje narodne moči. Tako je tudi razumeti, da smo se vgnili v kratki dobi na najvišjo stopnjo civilizacije in kulturne med vsemi Jugoslovani. Dejstvo, da je med nami takih ljudi, ki umejo pisati in brati trikrat toliko kot met Hrvati in štirikrat toliko kot med Srbji iz kraljevine, govorite že samo po sebi. V tem pogledu stoji pred nami iz vseh Slovencev, da so podkupljeni od ruske vlade.

"Jugoslavija" — Petrograd.

Vojni hranilni certifikati.

Tajnik začladnice, Mr. McAdoo naznana, da bo vlatla s pondeljkom, 3. decembra začela izdajati vojne hranilne certifikate, katere se bo tako lahko dobilo kot poštne znamke.

Vsaka oseba lahko kupi te vojne obveznice in sicer v najmanjšem znesku 25 centov. Te vojne hranilne obveznice se bodejo dobiti na vsaki pošti, na vsaki banki, po železniških postajah, v trgovinah in tovarnah in drugih prostorih, katere označi vlada. Te vojne obveznice bodo nosile 4% obresti, ki se pripisujejo originalni svoti vsakega četrstletje. Te obveznice bodejo datirane z dnem 2. januarja 1918 in denar na te obveznice se vrne 1. januarja, 1923, pet let od datuma. Vse bogastvo in sigurnost Zjed. držav garantira te obveznice.

Lastnik teh certifikatov je izvzet od davkov za svoto, ki jo ima naloženo v certifikatih. Toda nobena oseba ne more kupiti naenkrat več kot \$100 teh certifikatov in ne more imeti vsega skupaj za več kot en tisoč dolarjev teh certifikatov.

Te obveznice se bodejo prodajale na dva načina. Najprvo pride v pošte vojno hranilna znamka, ki velja \$4.12 do \$4.23, kar je odvisno od meseca, v katerem se kupi. Ta obveznica bo vredna po določenem času \$5.00, in jo Zjed. države dobiti v to svoto. Drugi način so pa "Hranilne znamke (Thrift Stamp), ki veljajo le 25 centov."

Tekom meseca decembra 1917 in januarja 1918 se bodejo vojno hranilne znamke prodajale po \$4.12 vsaka. Z začetkom 1. februarja 1918 in potem vsak mesec naprej bodo veljale te znamke in cent na mesec. Vse vojno hranilne znamke ki se izdajo tekmajte v življenski nevarnosti. Sedanja vojna mora služiti za merilo vse naše telesne, duhovne in travstvene sile. Naj današnji dnevi pokažejo bodičin slovenskim zgodovinarjem da je stal Slovenec trdno kot skalnat varuh na braniku te ideje, pa naj se prikaže sovražnik temu našemu staremu in svetemu idealu od keder hoče. Počakajmo in dokazimo vsemu svetu, da dokler je Slovenec na svoju, toliko časa na najde v njem jugoslovanska ideja samoumo neomahljivega boritelja ampak tudi svojega največjega zaščitnika.

Slovenci smo to pravzaprav deloma že dokazali in velika slovena malo Bolgarija ali na drugi strani je vzel Ercegovina — Avstrija. Makedonija pa je ostala še nadalje pod tujim jarmom.

V političnem oziru ni žela jugoslovanska ideja nobenega uspeha, a Srbji so bili postavljeni celo v hujši položaj, kajti Avstrija je postala za njih in torej tudi za ostale Jugoslovane — opasnejši vrag kakor Turčija, ki katere bi bilo odvojati Bosno veliko lažje.

Dokler je bila Srbija spona, kakor smo mi premeniti, so prenesli vse gibanje na izključno kulturno polje. Tako smo začeli mi razvijati vsak svojo kulturo. Pri tem so seveda posamezniki začeli do skrajne pretiranosti, kar se je posebno škodljivo pokazalo v političnem napravljenju. V tej dobi so vzraste ideje o takozvani Veliki Hrvatski, Veliki Bulgariji in Veliki Srbiji: vsaka se je hotela razširiti na škodo drugih. Edino Slovenci nismo nikoli prejavljali narodne nestrnosti in zato tušči nismo imeli nikdar nobenih prepirov ne s Hrvatimi, ne s Srbimi, ne z Bulgari.

Nad Srbijo se je ponovila tudi načrtna gibanje v njenem življenju drama Kosovega polja, ali to pot je postalo njen Kosovo v pravem pomenu besede obenem tudi slovensko in hrvatsko Kosovo.

karto, ki jo dobri kupec brezplačno. Hranilne znamke ne nosijo obresti, toda kadar je na hranilni karti za \$4.00 znamk, se lahko zamenja za vojno hranilno znamko, ki nosi 4% obresti. Te hranilne znamke so krasna prilika za vsakega, ki nima dovolj denarja, pa bi rad hranil pri malih svotah. Vsa oseba v Zjed. državah lahko pomaga na ta način vladu in objednem hranili.

Danes ne more biti več govor o tem, da nas osvobodijo Srbji, ker tega oni pri najbolj volji in najbolj iskrenem želenju v političnem napravljenju. Danes velja bolj kot kdaj prej staro pravilo: vsi za enega in eden za vse.

Nad Srbijo se je ponovila tudi načrtna gibanje v njenem življenju drama Kosovega polja, ali to pot je postalo njen Kosovo v pravem pomenu besede obenem tudi slovensko in hrvatsko Kosovo.

Poleg tega tja vlada še poseben privilegij vsem kupcem vojno hranilnih znamk. Če bi kdo prej potreboval denar kot v petih letih, ga lahko dobri nazaj, če vrne certifikat, toda zgubi en percent obresti in mu vlačna plača le 3% obresti od vplačanega denarja. Toda pričakuje se, da se skoro nihče ne bo poslužil tega privilegia, ker vplačana svota je v večini slučajih majhna, da se jo prav lahko pogreša.

Stvar je lahko umilja in jaka pričakovanja. Vsak otrok lahko razume in hrani ravno tako kot odrasle osebe. Denar, ki se dobi za certifikate, se bo uporabil za stroške vojne. Večina tega denarja se bo potrošila v okrožju mej Zjed. držav.

DOPISI.

Fort Douglas, Utah. Čenjevno uredništvo: Prosim da mi dovolite nekaj prostora v vašem čenjenju list Clevelandsko Ameriko, da vam poročam kaj o vojaških zadevah. Do preteklega meseca so bili tukaj štiri polki vojašta, toda sedaj sta ostala samo dva polka. Še. Pudi naš polk odide naprej že jutri. En polk ostane še tukaj čez zimo, ker imajo zdano stanovanje. Kam gremo, to pa mi nisno.

Dam vam vedeti, da smo imeli veliko dela z novincami, ker smo jih vežbali vsak dan razven praznikov. Lansko poletje smo milicijo vežbali na meksiških meji, letos pa regrute. Letošnje poletje je bilo zelo vroče, po dolini ob Salt Lake City. Ali po višjih hribih pa je bil sneg skozi celo leto. V jezeru Salair smo imeli veliko zábave skozi vse gorke mesece. Voda ni globoka ali zelo slana in teška. Vsak človek lahko plava, čeravno ne zna, ker voda sama od sebe človeka gor drži in nese.

Lastnik teh certifikatov je izvzet od davkov za sveto, ki jo ima naloženo v certifikatih. Toda nobena oseba ne more kupiti naenkrat več kot \$100 teh certifikatov in ne more imeti vsega skupaj za več kot en tisoč dolarjev teh certifikatov.

SLOVENSKI NARODNI DOM

The Slovenian National Home

Ust. 3. avg. 1914.

V DRŽAVI OHIO

Ink. 17. avg. 1914.

Sajo direktorija se vrše vsak drugi in četrti petek v mesecu na 6029 Glass Ave.
Vse dohodek in korrespondenco ukajajo se S. N. D. naši se blagovni pošiljatini
nevega tajnika: FRANK HUDOVERNIK, 1032 E. 62nd St. Drugo nadstropje od
najdi. Uradna ura od 7 do 8 sicer ob delavnikih.

RACUN SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA,

Cleveland, Ohio, za mesec oktober, 1917.

DOHODKI:

Dr. Slovenec, št. 1, na račun	\$ 20.00
Dr. Sava, št. 87 SSPZ c-o Složne Sestre	10.00
Dr. Sava, št. 87 SSPZ c-o Lunder in Adamič	10.00
Dr. Triglav, ostali dolg	25.00
Dr. Sava, št. 87 SSPZ c-o Zofi Birk	20.00
Dr. Sava, št. 87 SSPZ c-o Frank Černe	20.00
Dr. Clevelandki Slovenci, št. 14 SDZ ostali dolg	25.00
Dr. Slovenski Sokol, na račun	10.00
Dr. Naprej, št. 5 SNPJ na račun	50.00
Dr. Srca Marije (staro)	50.00
D. Lunder — Adamič, št. 20 SSPZ, ostali dolg	50.00
Skupaj:	\$ 290.00
Dr. Sava, št. 87 SSPZ c-o Carniola, št. 493 za opeke	10.00
SKUPAJ OD DRUSTEV NA DELNICE:	\$ 300.00
Od članov in privatnikov na delnice:	122.00
Skupaj plačano za delnice od društev in članov:	\$ 422.00

OPEKE, DAROVI IN CIGAR LABELS.

John Pirnat, za opeke	\$ 1.00
Mike Setnikar, za opeke	5.00
John F. Jadrich, za opeke	1.85
SKUPAJ ZA OPEKE :	\$ 7.85
Dr. Maccabees, št. 1288 daroval	\$ 15.00
Josip Birk, nabral v veseli družbi pri Ignac Rottar	0.50
Anton Laušin, nabral na seji dr. Ribnica, št. 12 SDZ	1.50
Frank Zalnik, daroval	1.00
Frank Jakomin, nabral na botrinji	2.00
Dr. Lunder in Adamič, daroval	10.92
SKUPAJ DAROV:	\$ 39.92
Ga. Mary Pravst cigar labeli:	10.00
SKUPAJ DOHODKOV V MESECU OKT.	\$ 479.77

STROŠKI:

The Burrows Brothers, pisalne potrebščine	\$ 1.95
Clev. Amerika, cirkularje za agitacijo Doma	7.10
Slovenski Narodni Dom, za telenico opeke	10.00
SKUPAJ:	\$ 19.05
DOHODKI:	\$ 479.77
STROŠKI:	\$ 19.05
BILANCA:	\$ 460.72
Prenos blagajne z dne 30. sept.	\$ 17.719.57
SKUPAJ BLAGAJNE S PRENOSOM VRVED 31.	
OKTOBRA, 1917	\$ 18.180.29

Cleveland, Ohio dne 8. novembra, 1917.

Frank BUTALA, blagajnik. Frank HUDOVERNIK, taj.

NADZORNIKI:

Frank Černe, John N. Rogelj, Ignac Smuk,

Denar naložen @ 4

A. The Lake Shore Bank Co.	** \$ 8.385.49
B. The Cleveland Trust Co.	\$ 2.878.45
C. The Lake Shore Bank Co.	*** \$ 6.334.91
D. Na čeckovnem računu	\$ 81.44
E. Posojilo Svobode @ 4%	*** \$ 500.00
SKUPAJ:	\$ 18.180.29

** denar od delnic.

*** rezerve denar.

Delnice izdane v mesecu oktobru, 1917.

Delnice št. 338 dr. Sava, št. 87 SSPZ 1, št. 339 dr. Sava, št. 87 1, 340 dr. Sava, št. 87 1, 341 Anton Uss 7, 342 dr. Triglav 5, 343 John Flajšman, 2, 344 Jacob Vidmar 2, 345 dr. Sava, št. 87 2, 346 dr. Sava št. 87 2, 347 Frank Kaušča 1, 1, 348 Josip Birtič 1, 349 John Požun 1, 350 Frank Šober 1, 351 dr. Clev. Slovenci, št. 14 SDZ, 5, 352 Louis Virant 1, 353 Andrej Boles 1, 354 dr. Lunder in Adamič, št. 20 SSPZ 100, 355 dr. Srce Marije 5, 356 Josip Sušnik 1, 357 Viletor Peterca 1, 358 Ferdinand Artelj 1, 359 Jakob Požun 1. Skupaj podpisanih delnic z dnem 31. oktobra, 1917 od 39 društev 694 in od 629 članov 826 delnic skupaj 1520.

Izdanih 359 certifikatov s plačanimi delnicami 787, ostank 733.

Zakaj je bil Ivan Hribar konfiniran.

"Slovenski Narođ" je objavljal iz dunajske "Arbeiter Zeitung".

Ena izmed številnih žrtev proganjanj, katera so se pričela začetkom vojne, je bil tudi dolgoletni ljubljanski župan Ivan Hribar. Aretiran 17. avgusta 1914, je bil na požaliji prijave policijske direkcije v Ljubljani izročen deželnemu sodišču in obtožen veleizdaje. Preiskava je takoj dognala neosnovanost take obtožbe, ker pa je bil Hribar že zaprt, so ga obdržali kljub njegovim protestom v tesni celici za posamezne jetnike cele tri mesece in to z motivacijo, da ne morejo najti nekakših aktov, ki so neobhodno potrebni za razjasnitve njegovega slučaja. Vse njegove pršnje, da naj dvignejo proti njemu obtožbo, ali pa ga naj puste, so ostale neuslušane. Koncem novembra je začel bruhati vsed nezadostnega zraka, svetlobe in gibanja, kri tako močno, da je sodniškega zdravnika močno skrbelo in da je izjavil, da ni tu mesta ranj in da je za njegovo zdravje, da celo za rešitev njegovega življenja neobhodno potrebno, da se preseli v južne, toplejše kraje.

Namesto da se okrepi pod mlejšim podnebjem, je moral v policijski zapor, bolehalo še vedno, in po dvamesecnem zaporu je bil poslan v mesto Abtenau na Solnograškem, ki

leži 712 metrov nad morjem. To konfinacijo so dvignili šele letos koncem maja, toda še vedno mu ne dvoljilo, da bi se povrnih v Ljubljano, kjer se jim zdi skoro gotovo, da je materijalno še premalo oškoval.

Kar se tiče konfinacije same, je treba povdari, da so bile decembra 1914 razširjene vesti, da je neki delavec, ki se je vrnil iz Verone, slišal tam, da bodo začeli tudi Italijani vojno in da bodo prišli v 14 dneh v Ljubljano, kjer bodo imenovali Hribarja za guvernerja. Hribar je izvedel za to takoj izjavil, da širijo tovest njegovi nasprotinci z namenom, škoditi mu, ker on nima nikakih zvez z Italijani.

Sedaj je policijska direkcija odkrila to tajnost: Generalni vlastodržec tega "državnega dobrodelnika urada" je pred kratkim izjavil nekemu Hribarjevemu prijatelju, da je bil Hribar interniran radi možnosti, da bi ga Italijani po svojem prihodu v Ljubljano postavili za guvernerja. Zveza je jasno in jasno in torej tudi, dokod je vest izšla."

—

Italija želi vojno med Avstrijo in Ameriko.

Washington, 4. nov. Uradna brzjavka, ki je dospela sem iz glavnega stanu lanske armade, naznana, da more Amerika najbolje pomagati, če naznani vojno Avstriji. "Vse laško ljudstvo želi, da se naznani vojno Avstriji od strani Amerike", pravi brzjavka. "Italija ne potrebuje niti denarja niti mostva, ampak Amerika najbolje lahko pomaga Italiji, če naznani tiranski zaveznični Nemčiji vojno.

"Slovenski Narođ" piše z dne 12. sept. "V Gradcu so imeli nemški nacionalci zborovanje, na katerem so kovali načrte proti Slovencem. Zbrali so se precej nepoznani judje, ki so Slovencem drli kožo. Vse to je dokaz nemškega nasilja, nemškega "Dranga", da si zasužnijo naše ženilje, in to nam mora služiti v opomin, da se pripravimo za obrambo. Toda da se je na to zborovanje priklatil tudi neki Prus, torej tuječ Walter Bachmeister, član pruske gospodske zbornice in izdajatelj paš-germanske revije "Das Grossere Deutschland" pa je to na vsak način imperitencia prvega reda. Ta človek v resnici misli, da pripada slovenske zemlje "zum grosseren Deutschland". Prišel je kot aneksijski inšpektor v prerokovlju je avstrijsko-slovanski narodom, da bodejo propadli. Sicer ne pripisujemo takim pojavom nobene važnosti, toda so značilne, ker pokazujo Slovencem, kako srdečuje nemški nacionalizem, da najprvo potlači Slovence. Toda "Der Gott, der Eisen wachsen lässt", bo že pomagal, da se izjavljivo ti nemško nacionalni načrti."

(45)

Reka je mažarska in laška. "Slovenski Narođ" dne 6. sept. piše: "Novi guverner mesta Ljubljana, Jekel Falusi, se je izjavil napram dopisniku lista "Az Est", da bo pri reški policiji poleg mažarskega uradnega jezikova tudi laški jezik priznan kot uradni jezik. In to se godi v Reki, ki je pravzaprav hrvatska! Guverner se je nadalje izjavil, da vladajo med Hrvati in Italijani dobrni odnosaji, da je vojna zblila načnosti."

"Jugoslovan."

"Slovenski Narođ" poroča dne 10. sept.: "V Ljubljani je pričel izhajati nov tednik. Izdaja ga bo ona skupina v Slovenski Ljudski Stranki, ki ni zadovoljna s sedanjim stranknim vodstvom in s prisiljanjem glavnega organa te stranke. Novi list se bo imenoval "Jugoslovan". Odgovorni urednik bo Jože Gostinčar."

Občina brez ljudi.

"Slovenec" piše: "Dalmatinska občina Sijarica je ostala popolnoma brez ljudi. Kakih 300 se jih je izselilo v Ameriko, kakih 150 jih je padlo na bojišču, a vsi drugi so v vojni.

OBRESTI

SE ZAČNEJO VSAK DAN

VLOŽITE DENARNA

LAKE SHORE BANK

in po pravilih plačamo do dneva, ko potegnete denar ven

4%

St. Clair and 55th St.
Prospect and Huron
Superior and Addison.

NICKEL PLATE ROAD

Zadnji nedeljski izleti.

25. NOVEMBRA, 1917.

25c do \$1.50 round trip.

Do tečki v okolici 100 milj.

Zimske izletne vožnje

Do resortov na jugu in jugovzhodu

Naprodaj tiketi vsak dan. Najcenejši ženinški in drugi vozovi med Chicago in New York. Vprašajte pri

E. A. Akers, CPA, 733 Euclid Ave

Central 328

3 postaje: Broadwa, W. 25th St., Euclid

in E. 120th St.

National Drug Store!

Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 6. ceste

S posebno skrbnostjo izdeluje

možnost zdravilne predpisne

V zalogi imamo vse, kar je treba

v najboljš

Na Devínski Skali.

Zgodovinski Roman.

SPISAL F. REMEC

Juri je bil tako presenečen, da se ni čisto nič branil ljubezni svoje žene. Nekaj trenotkov je kar nepremično stal na svojem mestu, kakor bi ne pojmil, kaj se godi z njim. Potem pa je četudi z lahkotko vendar odločno potisnil Hemo od sebe.

"Pustite take otročarje, gospa," je rekel s povdankom.

"Cas za to ni primeren. Ne jokajte, nismo poslušajte me. Moj namen je bil že včeraj, da Vas tu predstavim kot svojo soprogo. V tem sem hotel javno izraziti svoje spoštovanje do Vas in pokazati, da imam boljše pojme o zakonu, kakor drugi velikaši, ki menjajo svoje soprote, kakor se jim zlubi. Ali zgodi so se stvari vsled katerih mi ni mogče, storiti to, kar sem nameral."

"Razumem," se je oglašal Nikolaj Rogonja, ki je bil z Jurijem stopil v sobo in je mirno slonel pri vratih, "zdaj Vam tega pač ni več treba za Vaše načrte."

Juri ta zbadljiva pripomnja nospriala iz ravnovesia.

"Nikolaj Rogonja — Bog naj vas varuje, da bi imeli kdaj takega prijatelja, kakor sem ste vi."

Potom se je Juri zopet obrnil k svoji ženi.

"Čujte me, Hema. Morda bo že jutri tisti dan, ko mi napove velik del goriških, istriskih in furlanskih velikašev vojno na življenje in smrt. Morda bom že v kratkom siromak, ki ne bo imel zavjetja, kjer bi mogel mirno spati; morda kmalu ne bom imel ničesar drugega več, kakor svoj meč. Kdo bi pač mogel povedati, kaj prinese ta vojna. Vi ste sicer moja žena, Hema, ali veže naču samo cerkveni blagoslov in ničesar družega, in zato se ta vez lahko pretrga. Vi ste mlada in lepa cvetka in popolnoma nedotaknjena — lahko dobite moža izmed najodličnejših velikašev, ki Vas bo znal po vrednosti ceniti. In da me ne boste napako sodili, Vam ponudim vse, kar imam, vse svoje gradove in vse svoje vasi, samo Devin mi pustite, ker tam sem rojen in tam hočem umreti."

Hema je gledala Jurju v oči ali razumela ga ni. Le to ji je bilo jasno, da ji je ponudil vse svoje gradove, izvzemši Devin.

"Jaz nisem imela nič dote, gospod," je rekla taho, "in zato ne nimam nobene pravice do Vaših gradov in vasi." — "Kaj mislite storiti, gospa?" — "Kar mi boste svetovali."

"Pri meni ne morete ostati. Ničesar Vam več ne morem ponuditi, ne bogastva, ne varnosti, ne miru, ne ljubezni. Jaz tudi nečem, da bi ljudje rekli: Hema je zapustila svojega moža v trenotku največje nevarnosti. Naj pade rajši name sramota, da sem Vas nezvesto zapustil."

Juri se je obrnil od svoje žene in je natočil Nikolaju Rogonji:

"Spremite mojo ženo k grofu Majnhardu in recite mu, da sem jo jaz zapustil, recite, da sem grdo in nepošteno ravnal, recite, kar hočete. Vez, ki me veže s Hemo, se lahko pozneje pretrga.

Po teh besedah se je Juri spostljivo priklonil svoji ženi in je naglo odšel.

Zavit v svoj plašč je hodil Juri nekaj časa po mestnih ulicah, ki so bile vse polne ljudstva. Prisluškoval je tod tam in povsed je čul svoje ime, povsed je slišal, da ga kolnejo kot krivoverca in mu žele, kar se more komu najslabšega žeti. Zasebno ga je v srce, ko se je takoj prepričal, da mu je skoro vse mesto sovražno, da je že prebivalstvo zadeti s tem, da uniči tebe."

proti njemu nahujskano. Duša njegova je zahrepela po privlači Katarina z usmevom, ki je jazni tolazlini in vzpodbudni razdeval, da ne razume Jurijevih besed. Nephote je zavil na jeve bojazni. "Mene bi hotel stransko pot in je prišel na uničiti, ko me niti ne pozna?" vri Katarina Zoranove. Tiho se je približal hiši. Razsvetljeno pozna te človek, cigar silnegano okno mu je razdevalo, da vpliva si ne morem raztolti Katarina doma. Vsaj govoriti, o katerem sem prepričan, riti je hotel z njo. Postal je da stori meni še veliko zlo in pred okno, a skoro omagal, gotovo tudi tebi."

Katarina ni razumela, kakoj je čul rāhle akorde harpe in spoznal, da svira Katarina na izpregled. Ves dopoldne se je bavil s tem, da je sestavljal hrački za oskrbnike svojih graščin in upravitelje podložnih mu krajev na Krasu, v Istri in na Kranjskem. Vsled tega važnega opravila ni Jurij ničesar vedel o tem, kaj se dogodi v mestu in niti zapazil ni, da je izostalo nekaj njegovih vitezov, nekateri drugi pa da so prav malo veseli njegovih priprav in namenov.

Dalej prihajač:

"Oblijubi mi, Katarina, da zapustiš Cedad in da prideš v Devin ali v Komen, kjer te lahko ščiti moj meč. Ne bo se, tete, upam celo, da se moje temne slutnje vedndarle ne uresničijo. Če ti pojutrišnjem pošljem vest, da stoji zame slabu, potem, Katarina, bodi takoj pripravljena, da zapustiš Cedad. Zaupaj mi, Katarina, zaupaj moji zvesti in čisti ljubezni. Tvoja ljubezen mi bo dajala pogum in moč. Združi svojo usodo z mojo usodo, za življenje in če treba za smrt."

"Kar želiš, storim vse. Ljudje bodo rekli, da sem izgubljen ženska."

Jokaje se je Katarina znowa naslonila na Jurjeve prsi. V tem trenotku se je razgrnila vrata zakrivajoča zavesa in mestni mož Ottobone je z ogorčenjem zaklical:

"Katarina, — brezistidnica — zdaj unrejem, zakaj si pozabila priti na ples h grofu Majnhardtu."

Prestrašena je planila Katarina pokonci. Sele sedaj se je zavedla, da je bila le napolopravljena, da so gole njene roke in njen vrat, in kričanje je zbežala iz sobe.

"Gospod mestni oče — ne sodite prenaglo," je dejal Jurij. "Katarina je čista in nedotaknjena kakor angel in nebesish."

"Nesreča še ni smrt, ih dokler je človek živ, lahko vedno upa."

Juri je sedel na zložene blazine in je potegnil Katarino k sebi.

"Odgovori mi na eno vprašanje, Katarina," je rekel polglasno. "Ko bi ti v Cedadu ne bila več varna, ko bi ti pretilo sovrašto grofa Majnharda, s katerim bom že v nekaj dnevih imel vojno, ko bi jaz ne mogel več skrbeti za svoje varstvo v Cedadu — ali bi se ti zaupala mojemu meču?"

"Ne bojim se grofa Majnharda," je pogumno odgovorila Katarina. "Cedad ni velik, ali bogat in vpliven je in jaz sem varovanka celega mesta. Kaj naj mi Majnhard storil? Ali naj mi vzame moja posestva? Juri Devinski ljubi me ne, mojih posestev. Najsem tudi bogata, v primeri s teboj sem ubožica."

"Majnhard ni edini tvoj sovražnik, Katarina. Patrijarhov odposlanec, škof Kukanja, je tu, ker je ubogi krivoverec Galengano dobil zavetišče v tvoji hiši."

"Ali je to zločin?"

"Zločin še naredne iz tega in naredne ga gotovo. Slušaj me, ljubo dekle. Ne vem, ali je moja žalost posledica zih sluhenj za usodo Devina ali bojni, da te izgubim, vem le to, da me je strah. Pojutrišnjem se zgodite stvari, ki razvnamejo vojno na Krasu, na Goriškem in na Furlanskem. Vsak bo skušal svojega sovražnika zadeti, z mečem, z izdajstvom in obupom in jaz se bojim, da mu je skoro vse mesto sovražno, da je že prebivalstvo zadeti s tem, da uniči tebe."

njen za ogleskega patriarha.

Mestni oče Ottobone je \$3100, hiša za dve družini, 7 sob, kopališče, blizu 55 th St. in Superior, \$5000, hiša za tri družine, 13 sob, kopališče, klet blizu 55th St. in Superior ave; \$4300, hiša za tri družine, 13 sob, kopališče, škriljeva streha, lot 35 X 125, na 61. cesti blizu Bonna ave. Vprašajte pri McKenna Bros., 1365 E. 55th St. Odprt zvečer. (137)

Soba za enega fanta se oddaja v najem brez hrane. 1087 E. 64 St. (136)

Odda se v najem gorka soba s kopališčem vred. Vprašajte na 1125 Norwood Rd. (136)

Naprodaj je dobro idoča mlekarja. Prodaja se radi bolezni v družini. Kdor se zanima za to krasno priliko, naj se oglaši v urendništvu tega lista. (140)

Hiše naprodaj.

Naprodaj je dvojna hiša na 61. cesti, 60. čevljev fronta. Se stalno delo, dobra plača. Delo prodaja, koperi. Poklicite na scrap jardu. M. Cohn & Son, 1252 E. 55th St. (137)

Dve jasni sobi se oddajo v najem, kopališče in peč na fanta na 5920 Prosser ave. na razpolago. 1453 E. 53 St. (135) kornerju. (137)

Za Čistenje Oblek!
POKLICITE NAS PO TELEFONU
ALI PA SAMI PRUNESITE

NAŠE DOBRO DELO IN POSTREŽJA JE ŽE YET LEP POZNAME KOT NAJBOLJE

The Frank's Dry Cleaning Co.

URAD IN DELAVNIČEK
1361 East 55th Street
Collinwood podružnica
Naproti Lake Shore Park
TELEFONI ROSEDALE 5694

TEL. PRINCETON 1838-L

FRANK ČERNE
SLOVENSKA TRGOVINA
S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafofone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče iz stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na meseca odpalčilo. Točno popravljanje ur, zlatnine in grafonov. Vsako blago je jamčeno.

Julia Brezovar, tajnica

(136)

Dobro ohranjeno pohištvo za

eno družino se proda po nizki

ceni. Vprašajte na 4305 St.

Clair ave. (136)

Rojaki v Rusiji,

rad bi zvedel za svojega brata

Maťtin Planinšek, doma iz

članicam dr. Carniola št 493

LOTM se naznana, da se v

polnem številu udeležijo seje

dne 20. nov., posebno tiste

članice, ki so vzele Liberty

bond so prošene, da se oglasi-

jo, ker smo prošene od vrhovne

predsednice, da naznamimo.

Pridite gotovo.

Julia Brezovar, tajnica

(136)

Tel. Main 2063
Cuy. Central 1690

John L. Mihelich
SLOVENSKI ODVETNIK
(ATTORNEY AT LAW)

902-04 Engineers Bldg.
5514 St. Clair Ave.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedaj razmere so nas primorale, povisiti ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane ista kakovosten in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se daje premotiti z nizo ceno ničvrstnih ponaredb.

Star, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu nasičan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarinah in naravnost od nas. Stekljenica za 65c. je koncnejša kot pa za 35c. ker obsegajo več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.

NIZKE CENE.

Moške obleke	\$1.00	Ženske kiklje	50c
Moške suknje	\$1.00	Ženske dolge suknje	\$1.00
Jopici	50c	Ženske obleke	\$1.00

The Damm Dry Cleaning Co.

Delavnica in urad:

1361 E. 55th St.

nasproti L. S. banki.

Collinwood podružnica:

15513 Waterloo Rd.

Cont. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024

A. J. DAMM, poslovodja.

OBDOR.

(X131)